

Belangrijke aandachtspunten voor omwonenden van Luchthaven Teuge

(Notitie ten behoeve van de Dorps- en Wijkraden)

1. Huidige situatie

- Handhaving regelgeving vliegverkeer
Er is al jaren sprake van een fors volume aan vliegverkeer (ruim 70.000 starts en landingen per jaar).
Het aantal klachten en de spreiding daarvan neemt niet voor niets de afgelopen jaren toe.
Oorzaak: de toenemende omvang en frequentie van hinderlijk vliegverkeer in combinatie met het gebrek aan discipline bij de piloten om zich te houden aan voorgeschreven aan- en uitvliegroutes, minimale vlieghoogten en vermijden van zgn. “to be avoided” areas. Maar ook als de piloten zich wel correct aan de voorgeschreven vlieghoogten en -routes zouden houden, is het op mooie dagen een herrie van belang. De meeste klachten worden veroorzaakt door rondvluchten, parachutevluchten en recreanten. Door faillissement van de vlietschool zijn de klachten over lesvluchten recent sterk verminderd.
- Afhandeling klachten
Door te beperkte capaciteit bij de Luchtvaartpolitie wordt slechts incidenteel gecontroleerd; op afwijken van voorgeschreven aan- en uitvliegroutes staat geen wettelijke sanctie. Dat geldt ook voor een deel van de “to be avoided” zones. Het Platform Vlieg hinder Teuge pleit al jaren voor aanschaffing van een goed GPS-positioneringssysteem, waardoor welles-nietes discussies kunnen worden voorkomen. De luchthaven maakt daar geen werk van.
De Provincie Gelderland onttrekt zich aan elke verantwoordelijkheid voor de handhaving en beperkt zich tot registratie van klachten, die anoniem worden doorgegeven aan de Luchthaven. Daarmee stelt zij zich weliswaar open voor het in ontvangst nemen van klachten, maar verzuimt zij te vermelden dat die klachten maar zelden in behandeling worden genomen. En dat roept alleen maar teleurstelling op.
- Overlast Paracentrum
Door het spiralend opstijgen van de paratoestellen binnen een beperkt gebied treedt voor omwonenden van de Luchthaven veel overlast op, vooral in het weekeinde als de paravluchten elkaar snel opvolgen en de hele dag voortgaan. Er zijn andere vliegroutes mogelijk maar die worden nog nauwelijks benut. Het PVT gaat daarover in gesprek met het paracentrum.
- Financiële situatie Luchthaven
De financiële positie van de Luchthaven Teuge is precair: door het faillissement van Stella Aviation zijn vrijwel alle lesvluchten vervallen, hetgeen ca 25% van de omzet van de Luchthaven scheelt. De luchthavendirectie is naarstig op zoek naar extra gebruikers om de omzet te verbeteren. Waakzaamheid is daarom geboden opdat er geen extra hinderlijk verkeer wordt toegevoegd.

2. Nieuwe ontwikkelingen

- Ambitie luchthavendirectie
De luchthavendirectie streeft naar forse groei van het vliegverkeer op Teuge. Dat blijkt onder meer uit de gepresenteerde beleidsplannen en business cases. Het oude maximum van 80.000 vliegtuigbewegingen kan onder de vigeur van het geldende Omzettingsbesluit november 2010 in het kader van de nieuwe Wet Luchtvaart, fors worden overschreden. Als het aan de luchthavendirectie ligt, zal dat zeker ook gebeuren. Gevolg: sterke toename van de huidige overlast. Echter, Teuge ligt met zijn baan “ingeklemd” tussen Apeldoorn en Twello, terwijl de bebouwing van beide kernen groeit, vooral aan de kant van Apeldoorn. De groeiambitie van Teuge staat ook om die reden op gespannen voet met de leefbaarheid van bewoners.
- Baanverlichting

Om de door de luchthavendirectie verwachte en gewenste groei te faciliteren heeft de luchthaven onlangs baanverlichting aangelegd, waardoor ook bij slecht zicht en in de avonduren tot 23.00 uur gestart en geland kan worden. De directie stelt daarmee uitsluitend te mikken op groei van de zakelijke luchtvaart (lichte straalvliegtuigen). Het PVT vreest dat hiermee de deur open wordt gezet voor ongebreidelde groei van avondvluchten door alle soorten kleine luchtvaart (o.a. les- en helicoptervluchten). De gemeente Voorst heeft inmiddels vergunning verleend voor het verruimen van de openingstijden tot 23.00 uur en het in gebruik nemen van de baanverlichting. Door een aantal belanghebbenden, waaronder het PVT, is tegen deze vergunningen beroep aangetekend. De beroepsprocedures lopen nog.

- Gevolgen expansie Schiphol en Lelystad

Schiphol wil een groot aantal vluchten met grote passagiersvliegtuigen (Ryan Air, Easy Jet e.d.) afstoten naar Lelystad. Daarom moet o.a. de landingsbaan van Lelystad worden verlengd. Die procedure loopt. Als Lelystad zo ver is, zal Lelystad ca 60.000 vliegtuigbewegingen kleine luchtvaart moeten afstoten naar elders. Dat betekent in de praktijk dat het leeuwendeel naar Teuge zal worden verplaatst, waardoor de drukte op Teuge ongeveer wordt verdubbeld!

- Luchthavenbesluit

De Provincie Gelderland zal eind 2015 een nieuw Luchthavenbesluit vaststellen voor de Luchthaven Teuge; in het Luchthavenbesluit wordt de operationele ruimte voor de luchthaven geregeld (openingstijden, geluidruimte, soort vliegverkeer etc.). Het PVT zal er onder meer voor pleiten het aantal vliegbewegingen niet te vergroten en de openingstijden te beperken ten opzichte van de huidige.

- Gelderse Omgevingsvisie

De Provincie Gelderland heeft onlangs een nieuwe Gelderse Omgevingsvisie gepubliceerd. Daarin staat over Luchthaven Teuge dat de Provincie wil onderzoeken welke mogelijkheden er zijn voor verdere ontwikkeling van de Luchthaven (gedoeld wordt op groeimogelijkheden). Het PVT heeft zich tegen deze passage verzet, helaas tevergeefs.

3. *Positie omwonenden*

- CRO

De Commissie Regionaal Overleg (CRO) Teuge is een advies- en overlegcommissie, die door de Provincie is ingesteld op basis van de Wet Luchtvaart. Hierin zijn naast de aandeelhouders (de gemeenten Apeldoorn, Zutphen, Deventer en Voorst), de luchthavendirectie en de gebruikers(organisaties) van de luchthaven, ook de omwonenden van de luchthaven vertegenwoordigd. Op voordracht van de verschillende dorpsbelangenverenigingen is Jolien Zwarts benoemd (per 2015 opgevolgd door Quita Kuiper). De andere bewonersvertegenwoordiger is Fred van Vessem (per 2015 aftredend). De procedure van voordracht voor zijn opvolging is niet duidelijk.

- Visie ontwikkeling Luchthaven Teuge:

Als input voor o.a. het door de Provincie te nemen Luchthavenbesluit Teuge wordt een lange-termijnvisie opgesteld m.b.t. de ontwikkeling van de Luchthaven Teuge. Daartoe heeft de Luchthavendirectie i.o.m. de Provincie Gelderland een overlegstructuur in het leven geroepen, bestaande uit een Stuurgroep en een Klankbordgroep.

- o Stuurgroep: deze wordt voorgezeten door John Berends, Burgemeester van Apeldoorn.

De stuurgroep laat onderzoek doen op een aantal deelgebieden, zoals economie/toerisme, hinder en overlast en doet voorstellen m.b.t. de inhoud en strekking van de visie. De stuurgroep stelt de visie uiteindelijk vast en legt deze voor aan de Provincie als input voor het Luchthavenbesluit.

Naast vertegenwoordigers van de Luchthaven en haar gebruikers heeft ook het PVT en de vereniging Algemeen Belang Teuge zitting in de stuurgroep.

- o Klankbordgroep: deze wordt voorgezeten door Jan van Muijden, onafhankelijk adviseur en oud-wethouder van de gemeente Voorst. De klankbordgroep geeft commentaar op de voorstellen vanuit de stuurgroep en draagt informatie, standpunten en ideeën aan. In de klankbordgroep hebben naast ambtelijk vertegenwoordigers van de aandeelhoudende gemeenten met name vertegenwoordigers van bewoners (o.a. het PVT), Algemeen Belang Teuge en de Gelderse Natuur- en Milieufederatie zitting. Namens de Apeldoornse Wijkraden is ook in dit gremium de heer Van Vessem afgevaardigd, resp. zijn opvolger de heer van Luttikhuisen. Ook hier is de procedure van voordracht en benoeming onduidelijk.

4. Vragen aan de Wijkraden van Apeldoorn

- In hoeverre ervaren bewoners van Apeldoorn overlast van het vliegverkeer van de Luchthaven Teuge? Vindt men het van belang zijn stem in dezen meer te laten horen en sterker betrokken te worden bij de activiteiten ter beperking van de geconstateerde overlast?
- Zijn de inwoners van Apeldoorn op de hoogte van de ernstige gevolgen die enerzijds de ambitie van de Luchthaven zelf, anderzijds de belangen van Schiphol en Lelystad, kunnen hebben voor hun toekomstige woon- en leefklimaat?
- Zijn de wijkraden bereid om op korte termijn stelling te nemen tegen verdere groei van het luchtvaartverkeer op Teuge en dit standpunt kenbaar te maken aan het gemeentebestuur van Apeldoorn (grootste aandeelhouder van de luchthaven Teuge) en de Provincie Gelderland?

Het Platform Vlieghinder Teuge is zich bewust van het bestaansrecht van de Luchthaven Teuge en het belang voor de inwoners van Teuge. Het PVT vindt ook niet dat de Luchthaven moet verdwijnen, maar beijvert zich al meer dan vijf jaar om

- binnen de grenzen van de huidige vergunning vermijdbare overlast voor omwonenden weg te nemen
- te voorkomen dat de luchthaven stap voor stap steeds verder uitbreidt, waardoor de leefbaarheid tot in de verre omtrek nog ernstiger zal worden aangetast.

Wij staan op het standpunt dat Teuge een gezellig klein vliegveld moet blijven, waar met name recreatief gevlogen wordt en waarbij een redelijke balans bestaat tussen plezier van gebruikers en kijkers enerzijds en het leefklimaat van bewoners en rustzoekers anderzijds. Niets doen is geen optie, gezien de huidige overlast en de reële dreiging van verdere uitbreiding. Bedenk wel dat de op handen zijnde besluiten omtrent de Luchthaven Teuge onomkeerbaar zijn, d.w.z. dat achteraf klagen niet helpt.

Carel Braakman,
Voorzitter Platform Vlieghinder Teuge.
December 2014